

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Pfv. III. 20. 744/2012/8. szám

A Kúria a dr. Benyák György ügyvéd által képviselt felperesnek, a Vízvári és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Baritsa Katalin ügyvéd) által képviselt alperes ellen, kártérítés megfizetése iránt, a Pest Megyei Bíróságnál 6.P.25.652/2009. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Ítéltábla 9.Pf.21.396/2011/3. számú ítéletével befejezett perében, a jogerős ítélet ellen az alperes részéről 35. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 30.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget és az államnak külön felhívásra 410.400 (négyasztízezer-négyszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében a 2005. december 11-én bekövetkezett balesettel összefüggésben keletkezett kárát érvényesítette. A baleset É. vasútállomáson következett be, amikor a felperes a mozgó vonaton, a kocsi peronján, a nyitott ajtók mellett kapaszkodott, megcsúszott és a vonat kereke alá került, a jobb lábfeje roncsolódott. A felperesnél a jobb lábfej amputálására került sor; nála 50%-os munkaképesség-csökkenés alakult ki.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, arra hivatkozott, hogy a felperes magatartása idézte elő a balesetet és legfeljebb 15%-os mértékben ismerte el a közrehatását. Álláspontja szerint a baleset oka az volt, hogy a felperes a még mozgásban lévő vonaton - nem az utasok leszállását biztosító peron oldalán - a kocsi lépcsőjére lépett, majd leugrott. A baleseti közrehatást a szabálysértési iratok is igazolják. A jogalap megállapítása esetére a nem vagyoni kártérítés mértékét túlzottnak tartotta.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 4.104.200 forintot és ennek késedelmi kamatát, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Megállapította, hogy az alperes a Ptk. 345. §-ának (1) és (3) bekezdése alapján köteles megfizetni a felperesnek a balesettel összefüggésben felmerült vagyoni és nem vagyoni kárát, a felperes közreható magatartását pedig a perben feltárt bizonyítékok alapján nem lehetett kétséget kizáróan megállapítani.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Az ítélet indokolásában megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást és az annak alapján meghozott érdemi döntéssel is egyetértett. Rámutatott arra, hogy az alperes a felelősség alól csak akkor mentesülhetett volna, ha bizonyítja, hogy a kárt olyan elháríthatatlan ok idézte elő, amely a fokozott veszéllyel járó tevékenység körén kívül esik; az alperes ilyen körülményre azonban nem hivatkozott. Az alperes nem bizonyította a felperes felróható magatartását, az e körben lefolytatott bizonyítás nem volt minden kétséget kizáró, az pedig nem felróható, ha az utas a leszállásra felkészülve a peronra kimegy.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet és elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését és a másodfokú bíróság új eljárás és új határozat hozatalra utasítását, másodlagosan az alperes kártérítési felelősségének 15%-os mértékre történő leszállítását kérte, a vagyoni kártérítés összegét 15.640 forintra, a nem vagyoni kártérítés összegét pedig 500.000 forintban kérte megállapítani. Az alperes arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet tévesen értékelte a baleset szemtanújának, T.Iné forgalmi szolgálattevőnek a jelentését és vallomását, mert a jelentésben szerepelt a tanú véleménye, miszerint „biztos, hogy ugrott”, ez pedig a felperes vétkes közrehatását támasztja alá. Hivatkozott arra, hogy a fellebbezésében a nem vagyoni kártérítésösszegezését is vitatta, amelyet túlzottnak tartott, ezt a fellebbezését pedig a másodfokú bíróság nem bírálta el.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem nyújtott be.

Az alperes a rendkívüli perorvoslatát megalapozó jogsértést a kártérítési felelősségének téves jogi megítélésében jelölte meg [Pp. 270. §-ának (2) bekezdése]. Ezért a jogerős ítélet ebben a keretben volt felülbíráható [Pp. 275. § (2) bekezdés].

Nem vitatott tény, hogy a felperes károsodása azért következett be, mert az alperes által üzemeltetett vonatról kiesett, leesett. A felperes keresetében a veszélyes üzem működéséből eredő kárának megtérítését igényelte, a kárigényének elbírálására a Ptk. 345. §-ának (1) bekezdése az irányadó, amelynek értelmében a tárgyi (objektív) felelősség alól a károkozó annak bizonyításával mentesül, hogy a kárt a fokozott veszéllyel járó tevékenység körén kívül eső, elháríthatatlan ok idézte elő.

A károkozó alperes azzal védekezett, hogy a felelőssége nem teljes, mert a felperesnek közreható magatartása volt a károsodás bekövetkezésében, amikor a még mozgó vonatról, a peronon állt, majd a nyitott ajtón leugrott. A kimentés bizonyítása a Pp. 164. §-ának (1) bekezdése alapján az alperest terhelte. A károsult elháríthatatlan, vétkességtől független közrehatása esetén az üzembentartó mentesül a felelősség alól.

Az alperes védekezése alapján vizsgálni kellett a károsult nem elháríthatatlan közrehatását, ugyanis, amennyiben az önhibából történt, a Ptk. 345. §-ának (2) bekezdése szerint nem kell megtéríteni a kárt annyiban, amennyiben a károsult felróható magatartásából származott. Az objektív felelősség korláta tehát az elháríthatatlan külső ok mellett lehet az, ha maga a károsult is közrehat a kár bekövetkezésében. A károsult tevékenységének (mulasztásának) megítélésénél azt kell figyelembe venni, hogy a károsultnak úgy kell eljárnia, ahogy az az adott helyzetben elvárható, vagyis minden tőle telhetőt meg kell tennie a kár elhárítása és csökkentése érdekében. Amennyiben nem így jár el, az valójában nem kármegosztást eredményez, hiszen a károkozó teljes felelőssége vétkessége nélkül is fennáll, a károsult pedig csak vétkes magatartása esetén köteles viselni a kár megfelelő részét. Azt kell tehát vizsgálni, hogy a károsult a felróható magatartásával hozzájárult-e a kár

bekövetkezéséhez, és ha igen, milyen mértékben.

A jogerős ítélet helyesen állapította meg, hogy a perben nem bizonyított, hogy a vonat ajtaját a felperes nyitotta ki, ahogy az sem, hogy leugrott a még mozgásban lévő vonatról. A bíróság a tényállást a rendelkezésre álló bizonyítékok Pp. 206. §-ának (1) bekezdése szerinti értékelésével helyesen állapította meg, így helyes az a megállapítása is, hogy az utasnak a peronon tartózkodása önmagában nem felróható. A felperesnek a nyitott ajtó melletti tartózkodása csak akkor felróható, ha van bizonyított, ehhez kapcsolódó olyan magatartása, amely a baleset bekövetkezését elősegítette, illetve megelőzését megakadályozhatta volna. Ilyen magatartást azonban az alperes nem bizonyított, és a baleset szemtanújának, T.Iné tanúnak a bizonytalan vallomását a felperes lépcsőre történő lelépése és leugrása megjelölése mellett helyesen nem tekintette kétséget kizáró bizonyítéknak. Ezért az irányadó anyagi és eljárási jogszabályokat a jogerős ítélet helyesen értelmezte és alkalmazta, az alperes kártérítő felelőssége tekintetében a baleset bekövetkezéséért az alperest teljes kártérítési felelősség terheli.

Az elsőfokú bíróság az ítélet indokolásában részletesen megállapította a felperesnél bekövetkezett nem vagyoni hátrányokat, az egészséghez és a testi épséghez fűződő jog sérelmét, azok jellegét, súlyát jól értékelve helytállóan állapította meg a Ptk. 355. §-ának (4) bekezdése alapján - a baleseti időpontjára is tekintettel - a hátrányok csökkentéséhez szükséges, a hátrányokkal arányban álló nem vagyoni kárpótlás mértékét, e körben a jogerős ítélet nem jogszabálysértő.

A kifejtettekre tekintettel a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okok miatt nem jogszabálysértő, ezért azt a Kúria a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül hozott határozatával a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Pp. 270. §-ának (1) bekezdése szerint alkalmazott Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a felülvizsgálati eljárásban pervesztes alperest a felperes felülvizsgálati eljárási költségének a megfizetésére, míg a felülvizsgálati illeték viseléséről szóló rendelkezés a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2013. január 23.

Dr. Molnár Ambrus s.k. a tanács elnöke, Dr. Almásy Mária s.k. előadó bíró, Dr. Udvary Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

*kúriai tisztviselő
HM*